

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 21 februari 2012 betreffende de reactie op de motie van het lid Jadnanansing¹ met betrekking tot buitenlandse nevenvestigingen in het hoger onderwijs (Kamerstuk 31 288, nr. 257).

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković-van Bommel

---

¹ Motie van het lid Jadnanansing Kamerstuk 31 288, nr. 189.

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben met instemming kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris. Zij lezen dat de staatssecretaris wel een oplossing wil, maar dat de staat van het hoger onderwijs in Nederland op dit moment zijn prioriteit heeft en deze leden ondersteunen dat. Wel zien zij aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

In zijn brief schrijft de staatssecretaris dat artikel 1.19 van de WHW¹ niet in werking treedt, omdat er voorlopig geen AMvB² ter nadere uitwerking van de voorschriften zal komen. Wil hij dit artikel in de WHW wel behouden of is hij voornemens de wet te wijzigen?

Kan de staatssecretaris een overzicht geven van de activiteiten van Nederlandse instellingen in het buitenland en onder welke voorwaarden (juridische constructie) zij dat doen? De leden vragen of de staatssecretaris hierbij alle activiteiten van bekostigde instellingen in het buitenland kan betrekken, zodat zowel de private als de publieke activiteiten zichtbaar worden.

Voorts willen de leden benadrukken dat in de kwestie Stenden Hogeschool, primair de fout ligt bij de organisatie van Stenden Hogeschool, maar dat de Inspectie van het Onderwijs wel concludeert dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hiervan op de hoogte was. De leden vragen hoe de staatssecretaris op het ministerie scherpte aanbrengt om te zorgen dat de geldende regels worden nageleefd.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de motie van het lid Jadnanansing een probleem aan de kaak probeerde te stellen dat zich had geopenbaard bij Stenden Hogeschool, namelijk het nemen van grote en onverantwoorde risico's, zowel op het gebied van financiën als onderwijskwaliteit, bij het opzetten van vestigingen in het buitenland. Deze risico's manifesteren zich ook; Stenden Hogeschool blijkt onterecht diploma's afgegeven te hebben via buitenlandse vestigingen. De reactie van de staatssecretaris doet geen recht aan dat probleem. Er wordt in de brief gesproken van prioriteiten, waarbij de kwaliteit van het hoger onderwijs «in Nederland zelf» voorrang verdient. Hoewel de leden het daarmee niet bij voorbaat oneens zijn, vragen zij wel waarom de staatssecretaris niet in de gaten lijkt te hebben dat risicovolle activiteiten van Nederlandse hogescholen in het buitenland een direct effect kunnen hebben op de kwaliteit van onderwijs hier. Als risico's, genomen door hogescholen in het buitenland, slecht uitpakken, zal een oplossing daarvoor toch ten laste van de begroting van de betreffende instelling moeten komen. De leden zijn daarom van mening dat voor genoemde activiteiten heldere richtlijnen nodig zijn. Juist, zo merken de leden op, opdat de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland wordt beschermd! Zij vragen wanneer die richtlijnen dan wel komen. Dat wil overigens niet zeggen dat de leden het oneens zijn met de staatssecretaris dat de focus van instellingen niet op nevenactiviteiten in het buitenland moet liggen. Dat de staatssecretaris geen AMvB op kan stellen om de toch al bestaande activiteiten beter te reguleren, lijkt meer een kwestie van politieke onwil dan een zware afweging van prioriteiten. Er wordt bij de rijksoverheid ook genoeg (financiële) capaciteit vrijgemaakt voor maatregelen die, volgens de leden, helemaal onderaan welke prioriteitenlijst dan ook zouden moeten bungelen, zoals de «konijnencops» of 130 km/u rijden op snelwegen. De leden vragen de staatssecretaris om toe te lichten waarom de in de motie gevraagde stappen onder deze zaken op het lijstje komen.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de reactie van de staatssecretaris met betrekking tot de motie van het lid Jadnanansing met betrekking tot buitenlandse nevenvestigingen in het hoger onderwijs. De leden zijn tevreden over het voornemen van het kabinet voorlopig geen

---

¹ WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² AMvB: Algemene Maatregel van Bestuur.

voordracht te doen voor een AMvB. De leden onderschrijven de motivering dat de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland zelf prioriteit dient te hebben en de focus van de instellingen hierop gericht dienen te zijn.

De leden zien op dit moment geen aanleiding tot het stellen van vragen, maar hebben wel zorgen over de huidige ontplooiing van activiteiten in het buitenland door onderwijsinstellingen zoals Stenden Hogeschool. Voor zover die nu opereren binnen de vigerende regelgeving is het voor de leden reden tot grote zorg, gezien de slechte kwaliteit van opleidingen daar. De leden hopen daar in een later stadium met de staatssecretaris over te spreken.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van voorliggend stuk. Zij hebben hierbij de volgende vragen.

In de voorliggende brief stelt de staatssecretaris dat hij nu de tijd niet rijp acht voor geaccrediteerde opleidingen in het buitenland. De leden vragen hoe dit te bezien in het licht van de beleidsnotitie «Nederlands hoger onderwijs in het buitenland»¹, die stelt dat er wel Nederlandse graden uitgereikt kunnen worden zolang aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Zijn de graden die worden verleend door instellingen die aan alle criteria voldoen, zoals gesteld in de beleidsnotitie, wel of niet rechtsgeldig? Zo ja, wat is dan de meerwaarde van accreditatie en opname in de WHW, zo vragen de leden.

Voorts vragen de leden wat de gevolgen zijn voor instellingen met buitenlandse activiteiten, nu de staatssecretaris heeft aangegeven dat (voorlopig) wordt afgezien van de eerder voorgestelde AMvB om buitenlandse activiteiten wettelijk te regelen. Worden deze activiteiten stopgezet, zo vragen de leden.

Tevens vragen de leden hoeveel bekostigde opleidingen van Nederlandse onderwijsinstellingen er momenteel in het buitenland actief zijn. Hoeveel publiek geld is hiermee gemoeid? Hoeveel niet-bekostigde opleidingen van Nederlandse onderwijsinstellingen zijn er momenteel in het buitenland actief en is hier publiek geld mee gemoeid, zo vragen zij.

De leden vragen de staatssecretaris ten slotte hoe erop wordt toegezien dat de buitenlandse activiteiten van onderwijsinstellingen niet ten koste gaan van het onderwijsbudget voor de eigenlijke onderwijsactiviteiten in Nederland.

II. Reactie van de staatssecretaris

---

¹ Beleidsnotitie *Nederlands hoger onderwijs in het buitenland, wat er wel en niet kan*, maart 2007.